

Posudek vedoucího/oponenta vysokoškolské kvalifikační práce:

Název práce: The Limestone Assemblage of the Epipaleolithic Site of Jordan River Dureijat, Upper Jordan River-Israel

Autor práce: Anna-Marie Ourodová

Autor posudku: Richard Thér

Doporučuji k obhajobě (vepsat ano / ne): ANO

Jednotlivá hodnotící kritéria (uvést u každého bodu známku A–F):

1) Hodnocení dodržení zadání a jeho naplnění. **A**

Práce se důsledně drží svého zadání a kontextu potřebného k řešení tématu a systematicky naplňuje své cíle.

2) Struktura práce (přítomnost kapitol podstatných pro splnění cílů práce a relevance jejich obsahu), logika výstavby kapitol. **A**

Tématem práce je interpretace významu vápencových valounů na epipaleolitické lokalitě Jordan River Dureijat (JRD) na jižním okraji paleo-jezera Hula na horním toku Jordánu. Předběžnou hypotézou, se kterou autorka pracuje je, že tyto valouny sloužily jako závaží rybářských sítí. Struktura práce reflektuje logiku řešení takového tématu. V úvodních kapitolách se autorka věnuje obecně epipaleolitickému období v oblasti Levanty a specificky archeologickému a environmentálnímu kontextu výskytu studovaných valounů na dané lokalitě. Dále podává přehled o archaických rybářských technikách s důrazem na rybolov pomocí sítí na základě etnografických dokladů a jejich reálných a možných archeologických dokladech a shrnuje stav výzkumu valounů s vruby jako specifického typu artefaktu kladeného nejčastěji do souvislosti s rybářskými technikami. Neopomíjí otevřít také otázku významu rybářství v daném socioekonomickém kontextu. Spektrum témat úvodních kapitol vytváří fundovaný rámec pro volbu metodiky a nalézání hranic interpretačních možností daného fenoménu hmotné kultury. V další části práce najdeme kritiku pramenů a adekvátně specifikovanou metodiku reflektující poznatky uváděné v úvodních kapitolách. Následují věcně popsání výsledky a diskuze, které propojuje získané výsledky s dosavadními etnografickými a archeologickými poznatky.

3) Metodika práce. **A**

Kamenné valouny, ať už opracované či ne, jsou morfologicky jednoduchým, ovšem tvarově variabilním objektem. Volba adekvátní metodiky jejich zpracování tak, aby byly zodpovězeny základní výzkumné otázky, je klíčová. Teoreticky můžeme definovat dva základní metodické přístupy k řešení tématu: (a)

analýzu tvarové variability ve vztahu k prostorovému výskytu valounů a (b) traseologickou analýzu stop po užití valounů s využitím experimentální replikace.

Autorka ve své práci zvolila a důsledně využila pouze první metodický přístup. Kvalitativní (typologický) i kvantitativní postup jsou jasně vysvětleny včetně všech použitých statistických a geostatistických metod.

Traseologická analýza nebyla implementována ze dvou důvodů. Jednak autorka v covidovém období nemohla lokalitu navštěvovat v plánované frekvenci a nebylo tedy možné připravit srovnávací experimentální kolekci pro traseologickou analýzu. A pak především traseologická analýza u měkké horniny jako je vápenec, který podléhá rychle transformaci v důsledku erozních procesů, nemá příliš vysoký aplikační potenciál.

4) Práce s literaturou a dodržení citačních norem. **A**

Práce s literaturou je na vysoké odborné úrovni, citační norma je konzistentní. Drobným formálním nedostatkem je absence paginací v případech, kdy autorka necituje celou práci.

5) Jazyková a pravopisná úroveň práce. **A**

Je potřeba vyzdvihnout skutečnost, že práce je napsaná v anglickém jazyce. Pravopisná úroveň textu je vysoká, alespoň do míry, kterou jsem schopen posoudit. Odborná terminologie je dobře zvládnutá.

6) Kvalita a úroveň obrazové přílohy, včetně jejího provázání s textem. **A**

Obrazové přílohy jsou na vysoké úrovni, voleny účelně dle logiky analýzy a provázány s textem. Převzaté obrazové přílohy jsou vhodně upraveny a řádně citovány. V důsledku časové tísně při dokončování práce se nepodařilo odstranit některé drobné nedostatky, které ovšem nepředstavují chybná nebo skreslující vyjádření výsledků. Jmenovitě:

Fig. 4.1. Světová mapa s výskytem valounů s vruby má slovenské geografické názvy.

Fig. 9.4. Škála na ose y nebo hodnoty by měly být upraveny tak, aby distribuce hodnot v jednotlivých sledovaných kategoriích byly patrné.

Fig. 9.5. - 9.8. Odlehlé hodnoty v krabicových grafech jsou popsány čísly, zřejmě ID daného artefaktu (není v textu vysvětleno), které ovšem nenesou valnou informační hodnotu, navíc databáze artefaktů s danými ID není součástí práce.

Fig. 9.13. V histogramech srovnávajících stejný parametr v jednotlivých vrstvách jsou použity odlišné intervaly jednotlivých frekvencí.

Apendix 22-27 Plošný rozsah výpočtu hustoty není stanoven na relevantní zkoumanou plochu.

7) Celkové hodnocení práce. **A**

Předložená diplomová práce Anny-Marie Ourodové prokazuje vyzrálост autorky a její schopnost uchopit odborné archeologické téma na vysoké úrovni. Je nadstandardní nejen z hlediska zpracování tématu, ale také z důvodu práce výhradně s cizojazyčnými zdroji. K tomu všemu je potřena přičíst též přímý podíl autorky na terénním výzkumu zpracovávaného naleziště. Drobné nedostatky spíše formálního charakteru, zapříčiněné časovou tísňí při dokončování práce, neumenšují její kvality. Proto navrhuji nejvyšší možné hodnocení.

8) Slovní komentář, připomínky, náměty, otázky k obhajobě (možno rozepsat).

V závěru autorka zmiňuje otázky související s používáním rybářských sítí, které na základě dané archeologické situace nemohly být zodpovězeny. Zodpovězení většiny stanovených otázek předpokládá nálezy zbytků sítí i s dochovanými organickými součástmi, což je v dané oblasti značně nepravděpodobné. Moje otázka pro obhajobu tedy zní, jaký je potenciál rozvoje poznání daného tématu bez předpokladu výjimečných archeologických nálezů.

Podpis autora posudku.